

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobců:

a) **A. (I.) S.**, narozený dne x (identita udaná)
státní příslušností x
t.č. v x
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

b) **nezl. S. U. M.**, narozený dne x
státní příslušností x
t.č. v x
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-34/ČJ-2021-000022-MIG

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-15/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „dublinké nařízení“). Doba zajištění byla podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanovena na 14 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Následně žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-34/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl dle § 129 odst. 7 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců o prodloužení doby zajištění za účelem předání podle dublinkého nařízení, a to o 14 dnů.

Žaloba a vyjádření žalovaného

2. V případě nezletilého žalobce b) nebylo vydáno rozhodnutí o zajištění, žalobce b) byl nicméně umístěn spolu se svým bratrancem, žalobcem a), do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová. V tom žalobci spatřovali zásah do práv a svobod žalobce b), zejména práva na osobní svobodu a práva na rodinný a soukromý život. Žalobci namítali, že žalobce b) se *de facto* nachází v postavení zajištěné osoby.
3. Žalobci namítali, že žalovaný nezohlednil nejlepší zájem dítěte. Odkázali na zprávu Výboru OSN pro práva dítěte z roku 2012, z níž má plynout, že detence dítěte pouze na základě jeho nebo rodičova migračního statusu je porušením práva dítěte a vždy je v rozporu s principem nejlepšího zájmu dítěte. Žalobci odkázali na další dokumenty, např. doporučení Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 2012, zprávu Zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva migrantů z roku 2020, jakož i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“), podle níž je přípustnou délkou zajištění dítěte doba maximálně několika dnů. Žalobci zdůraznili, že zbavení osobní svobody dítěte je prostředkem *ultima ratio* a je možné pouze v případě spáchání trestného činu dítětem, nikoliv v případě neoprávněného vstupu nebo pobytu na území státu. Připustili, že zákon umožňuje zajištění nezletilého dítěte na dobu až 90 dní, upozornili však, že taková právní úprava je zjevně v rozporu s mezinárodními standardy, které nepřipouští zajištění dítěte vůbec, nebo jen jako absolutní výjimku na dobu podstatně kratší. Odkázali též na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) a krajských soudů, z níž mají plynout přísnější podmínky kladené na zajištění dítěte s rodinou, a to i v případě dětí blížících se svým věkem věku dospělosti.
4. Žalovaný dle žalobců pochybil, když nijak nezohlednil dopady zajištění žalobce a) na nezletilého žalobce b). Nezdůvodnil, proč je zajištění v nejlepším zájmu dítěte, nezohlednil zranitelnost žalobce b) a nezabýval se otázkou, zda bude pro žalobce b) v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová zajištěna dostatečná péče s ohledem na jeho věk a potřeby. Žalovaný vychází ze zastaralých informací o tomto zařízení – ani toto detenční středisko

není vhodným zařízením pro pobyt dětí a jiných zranitelných skupin, stále převažují bezpečnostní prvky vzbuzující dojem vězeňského režimu, zařízení se nachází v odlehlé zalesněné oblasti a je obklopeno drátěným plotem. Není pak dána možnost volného pobytu cizinců. Při umístění do zařízení mohou zajištění cizinci pouze zkopírovat čísla ze svého mobilního telefonu, který je jim následně zabaven, je jim umožněno provést jeden telefonní hovor v délce tří minut. Dále obdrží přidělený kredit v určité výši a individuální kód umožňující jeho čerpání, který jim má sloužit ke kontaktování rodiny a právního poradenství pomocí dvou telefonních automatů. Kredit je však omezený. Přístup k internetu je dále značně omezen, v zařízení jsou pouze dva internetové boxy, které lze užívat pouze po omezenou dobu, přičemž některé webové stránky jsou blokovány. Zajištěné osoby mají omezené možnosti komunikace s vnějším světem, což může dále prohlubovat jejich pocity úzkosti a osamění.

5. Rozhodnutí o zajištění nemůže obstát z hlediska jeho délky. I u starších dětí a za relativně dobrých materiálních podmínek shledal ESLP porušení čl. 3 a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“) i za situace, kdy zajištění trvalo po dobu podstatně kratší, např. 7 dní. Zajištění žalobce b) nebylo provedeno na co nejkratší nutnou dobu.
6. I na žalobce a) by se mělo hledět jako na nezletilého. Žalobci vznesli obsáhlou argumentaci o neprůkaznosti zjišťování věku žalobce a) a o tom, že žalobce a) proti tomuto posouzení neměl k dispozici žádný opravný prostředek. Pochybnosti o jeho nezletilosti nebyly správním orgánem řádně odůvodněny. Správní orgán založil pochybnosti o věku pouze na zcela obecných tvrzeních. S ohledem na skutečnost, že žalobce a) je zjevně na hranici zletilosti, je otázkou, zda mohlo být radiologické vyšetření zápestí vůbec přínosné pro stanovení jeho věku. Radiologické vyšetření jeho nezletilost ani nepotvrdilo, ani nevyvrátilo. Potvrdilo pouze, že žalobce je dospělou osobou z hlediska biologického, tedy s ohledem na stáří jeho těla, z čehož však nelze dovozovat dospělost z hlediska chronologického, tedy s ohledem na jeho kalendářní věk. Psychosociální pohovor pak hovořil ve prospěch jeho nezletilosti, bylo tak možné přistoupit k uplatnění zásady v případě pochybností ve prospěch.
7. Podle žalobců se žalovaný nedostatečně zabýval otázkou, zda je naplnění účelu zajištění alespoň potenciálně možné. V minulosti se proti předávání nezletilých osob do Rumunska opakovaně vyslovily české soudy. Žalovaný nadto nezohlednil skutečnost, že v případě žalobce b) by byla předávána nezletilá osoba. Žalovaný se pouze povrchně zabýval úvahami o tom, zda je předání z hlediska lidskoprávních závazků ČR alespoň potenciálně možné a nijak nezohlednil nezletilost žalobce b). Žalovaný se možností realizace předání zabýval zcela stručně a uvedl, že z dosavadní činnosti ani z jemu dostupných informací (stanoviska UNHCR, veřejně přístupná judikatura evropských soudů, resp. soudů členských států EU) nevyplývá, že by rumunský azylový systém vykazoval systémové nedostatky. Rumunsko je členským státem EU, z čehož žalovaný dovozuje, že je povinno dodržovat minimální standardy ochrany základních lidských práv včetně Úmluvy. K tomu žalobci namítali, že uvedené informace jsou pouze zcela obecné, neodkazují na žádné zprávy o zemi původu ani externí zdroje a vůbec nijak se nevěnují postavení zranitelných osob, zejména nezletilých. Žalobci odkázali na judikaturu správních soudů a dokumenty nejrůznějších institucí a uvedli, že již jen nezohlednění nezletilosti žalobce b) je dostatečným důvodem pro konstatování nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Celá řada veřejně dostupných zdrojů hovoří o tom, že situace v Rumunsku je pro žadatele o

mezinárodní ochranu nepříznivá, tím spíše pro nezletilé osoby. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyšel ze skutečného stavu věci, když si neopatřil aktuální informace o stavu azylového řízení v Rumunsku z různých zdrojů a když nezohlednil aktuální judikaturu správních soudů. Závěr, že transfer žalobců je potenciálně možný, je s těmito zprávami v rozporu. Závěr o možnosti realizace dublinského transferu je nadto nepřezkoumatelný ve vztahu k žalobci b), neboť žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil dopady předání na žalobce b) z hlediska nejlepšího zájmu dítěte.

8. Dle žalobců je zajištění opatřením *ultima ratio* a v jejich případě postačovalo uložení mírnějších opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný měl povinnost zabývat se alternativou k zajištění. Správní orgán měl v případě zajištěné osoby učinit alespoň jeden pokus uložit alternativu zajištění a k samotnému zajištění přistoupit až poté, co by bylo prokázáno, že daná alternativa se ukazuje jako neúčinná. V případě žalobců se nabízela konkrétní alternativa, a to umístění v jednom z pobytových středisek Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, kde by čekali na výsledek dublinského řízení. Žalobcům bylo možno dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců přikázat pobyt v předem určeném místě, tj. v pobytovém středisku, kde by žalobci byli s ohledem na charakter zařízení (včetně např. kontrol při odchodu, povinnosti hlásit odchod na dobu delší než 24 hodin atd.) dostupní pro správní orgán pro pravidelné provedení pobytové kontroly. Žalovaný se touto možností vůbec nezabýval.
9. Z uvedených důvodů navrhli žalobci zrušit napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost.
10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě vyslovil přesvědčení o zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

Posouzení věci soudem

11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního; dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o žalobě rozhodl bez jednání dle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
12. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 31. 8. 2021 byla vyslána policejní hlídka na adresu Kbelská, Praha 9, kde mělo z nákladního vozu vystoupit šest cizinců, z nichž měl jeden utéct do pole. Hlídka se na místo neprodleně dostavila a na místě našla tři cizince. Jeden z nich anglickým jazykem sdělil, že u sebe nemají žádné doklady. Přijeli nákladním vozem, který převážel mezizubní kartáčky a do kterého nastoupili v Kábulu. Řidič nákladního vozidla zastavil a doslova je vykopl z vozu. Při podání vysvětlení dne 1. 9. 2021 žalobce a) žalovanému mimo jiné sdělil, že se narodil 8. 1. 2005. V Afghánistánu má celou rodinu, otce, matku, čtyři bratry a jednu sestru. Z Afghánistánu vycestoval s bratrancem – žalobcem b) – a několika dalšími Afghánci. V Afghánistánu se domlouvala nějaká cena za to, že se dostanou do Německa, ale zatím nikomu nic neplatil. Chce do Německa, kde chce studovat, chce dobrý život, dobrou budoucnost. Jejich cesta s převaděčem byla přes Pákistán, Írán, Turecko, Řecko, Makedonii, Srbsko, Rumunsko. V každé zemi byli několik dnů, přes hranice se chodilo pěšky a většinou v noci, jinak se občas jelo autem. V Rumunsku je kontrolovala policie, brala jim otisky prstů a pár dnů byli v táboře. V Rumunsku je kontaktoval převaděč a posadil je do kamionu, který měl dorazit do

Německa. Během cesty si mysleli, že už jsou v Německu, nechtěli dál za Německo, tak bouchali na kabinu kamionu a řidič zastavil a otevřel jim dveře. Pak vyskákali z kamionu a chytila je policie. Ani neví, v jaké zemi se nachází. Žalobce a) dále sdělil, že nemá žádné dokumenty o svém původu, datum narození ví od své matky. Žádný cestovní doklad nikdy neměl. Cestu přes převaděče zajistili rodiče, mělo se mu zaplatit po příjezdu do Německa. Žalobce a) chtěl cestovat do Německa, má tam tetu z otcovy strany. V České republice nemá nikoho. O azyl nikde nežádal, pouze jim v Rumunsku byly odebrány otisky prstů. V Rumunsku nikdo jeho věk neověřoval. Věřili tomu, co jim uvedl. Necestoval do České republiky, chtěl do Německa. Neví, že má v Rumunsku podanou žádost o azyl. V Německu chtěl začít studovat a pak začít pracovat, normálně žít. V Afghánistánu chodil do školy až do 7. třídy. O azyl nikde nežádal, chtěl požádat v Německu. Nemá žádné peníze, je svobodný a bezdětný. V Rumunsku neměl žádné problémy, ale nechtěl tam zůstat. Jejich cesta byla do Německa. Ví, že Rumunsko je součástí Evropy. Nikde nic nevlastní, nemá žádné peníze. V České republice je poprvé, chce jet do Německa. Nemá překážku ve vycestování, když budou s bratrancem puštěni, budou pokračovat v cestě do Německa, nechtějí se vracet do Afghánistánu. Obdobně při podání vysvětlení před žalovaným vypovídal i žalobce b).

13. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-15/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle dublinského nařízení. Doba zajištění byla podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanovena na 14 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Při vyšetření ve Fakultní nemocnici Motol na základě RTG snímku levého zápěstí bylo podle somatického nálezu i závěru rentgenologa uvedeno, že kostní věk žalobce a) odpovídá věku 19 let. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-34/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl dle § 129 odst. 7 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců o prodloužení doby zajištění za účelem předání podle dublinského nařízení, a to o 14 dnů.
14. Soud předně uvádí, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument. Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ostatně i Ústavní soud (dále též „ÚS“) v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24 nálezu ÚS ze dne 28. 5. 2009 sp. zn. II. ÚS 2029/08), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně plnit zákonem jim uložené úkoly. Implicitně lze vypořádat i důkazní návrhy účastníků řízení (k tomu srov. např. nálezu ÚS ze dne 27. 3. 2019 sp. zn. III. ÚS 35/19, bod 62). Nelze též zapomínat, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění. Tuto praxi aproboval i ESLP ve věci Helle proti Finsku

(rozhodnutí ze dne 19. 12. 1997 č. 20772/92, odst. 59 - 60), jakož i ÚS (srov. např. usnesení ÚS ze dne 27. 7. 2011 sp. zn. II. ÚS 752/10, usnesení ze dne 6. 6. 2013 sp. zn. II. ÚS 2454/12, usnesení ze dne 4. 7. 2012 sp. zn. III. ÚS 1972/12, usnesení ze dne 14. 10. 2013 sp. zn. IV. ÚS 2266/12, ze dne 15. 10. 2013 sp. zn. IV. ÚS 3391/12 atd.). V dané věci je pak rovněž třeba přihlédnout ke skutečnosti, že žaloba je značně obsáhlá (čítá 25 stran včetně poznámek pod čarou plus nezanedbatelné množství příloh) a soud má na rozhodnutí ve věci jen velmi omezenou (krátkou) dobu, srov. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.

K podmínkám zajištění a možnostem uložení zvláštního opatření za účelem vycestování

15. Podle čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.
16. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Podle odst. 2 o zajištění policie neprodleně sepíše záznam obsahující údaje o totožnosti zajištěného cizince, datu, čase a místu zajištění a důvod předání nebo průvozu. Podle odst. 3 nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Podle odst. 4 policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území. Podle odst. 5 je policie oprávněna zajistit nezletilého cizince bez doprovodu, pouze je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu či závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Policie je oprávněna v případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, takového cizince zajistit do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk. Policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění. Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu. Podle odst. 6 o možnosti provedení úkonů ke zjištění věku, o způsobu a důsledcích jejich provedení a následcích jejich odmítnutí informuje policie nezletilého cizince bez doprovodu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Podle odst. 7 policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání

zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Podle odst. 8 je policie povinna jednat tak, aby byl cizinec předán nebo byl průvoz cizince územím dokončen v nejbližším možném termínu ode dne zajištění.

17. V posuzovaném případě nejsou pochybnosti o tom, že žalobci jako afghánští státní příslušníci neoprávněně přicestovali do České republiky bez platného víza a cílem jejich cesty bylo Německo. Žalobce a) tudíž neoprávněně vstoupil na území České republiky a byl zajištěn postupem předpokládaným zákonem. Daný postup přitom nebyl v rozporu ani s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Důvod pro omezení osobní svobody uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy spočívající v omezení osobní svobody „osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání“, je třeba vykládat tak, že nejde nezbytně pouze o správní řízení ve smyslu § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“), ale i o jiný postup směřující k předání cizince. Zde lze poukázat na anglické znění dotčeného ustanovení Úmluvy, které nehovoří o osobě, proti níž probíhá „řízení“, ale o osobě, proti níž jsou podnikány kroky s cílem ji vyhostit nebo vydat („*against whom action is being taken with a view to deportation or extradition*“). Rovněž předání cizince podle mezinárodní smlouvy z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území lze považovat pro účely výkladu čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy za ekvivalentní pojmu „vyhoštění“ (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2019 č.j. 8 Azs 54/2019-30, body 10 a 11).
18. V případě žalobce a) bezpochyby došlo k naplnění vážného nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení a § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobce a) svým dosavadním chováním a nelegálním pohybem v schengenském prostoru skutečně vyvolal zcela reálnou domněnku, že bez zajištění bude pokračovat v cestě do Německa (to ostatně sám výslovně připustil). Do Rumunska se odmítá vrátit a odmítá pokračovat v tamní azylové proceduře. Městský soud v Praze připomíná, že žalobce a) splnil hned několik indicií předpokládaných v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců pro založení domněnky vážného nebezpečí útěku, tj. pobýval na území neoprávněně; úmysl nerespektovat rozhodnutí o přemístění do Rumunska byl zjevný z jeho jednání; nadto do Rumunska jako do státu přímo sousedícího s Českem nemůže oprávněně samostatně cestovat a v daném okamžiku nemohl ani uvést adresu místa pobytu na území (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020 č.j. 10 Azs 283/2020-50, bod 16).
19. Žalovaný se možností uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování podrobně zabýval na str. 7 – 8 napadeného rozhodnutí. Soud se s jeho závěry ztotožňuje a shodně uzavírá, že v případě žalobce a) uložení žádného ze zvláštních opatření nepřipadalo v úvahu; uložení zvláštního opatření by naopak s největší pravděpodobností došlo ke zmaření realizace předání žalobce a) do Rumunska. Žalobce a) neměl žádné větší finanční prostředky, což ostatně sám uvedl (žalovanému sdělil, že nemá peníze, nemá tady žádné ubytování ani nikoho, kdo by za něj zaplatil), neměl nijak vyřešenou pobytovou situaci v České republice, respektive neměl na území České republiky žádné relevantní vazby (bezpredmetná je argumentace žalobců o důvodech, proč žalobce neměl žádné finanční prostředky ani možnost ubytování v České republice – zásadní pro posouzení možnosti uložení zvláštního opatření je, zda žalobce naplňuje či nenaplňuje podmínky pro jeho uložení, nikoliv proč tomu tak je nebo není). S ohledem na svou pobytovou historii na

území států Evropské unie, kdy opakovaně svévolně přecházel hranice, přičemž při odchodu z Rumunska bez vážného důvodu ani nevyčkal skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, nebylo možné uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území podle § 123b zákona o pobytu cizinců (podobně viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2020 č.j. 7 Azs 4/2020-59, bod 31).

20. V úvahu s ohledem na shora uvedené nepřicházelo ani žalobci poukazované zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců spočívající v uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku. Jak totiž připustil sám žalobce a) při podání vysvětlení před žalovaným, v případě, že by žalovaný nepřistoupil k zajištění, žalobci by pokračovali ve své cestě do Německa. Zajištění žalobce a) proto bylo jedinou možností, jak zabránit zmaření případného předání žalobce a) do Rumunska. Umístění žalobce a) do přijímacího střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu nebylo v tomto případě relevantní alternativou k umístění do zařízení pro zajištění cizinců, ostatně žalobce a) nebyl na území ČR žadatelem o mezinárodní ochranu. Protože nešlo o alternativu, nemusel se touto otázkou ani žalovaný ve svém rozhodnutí zabývat (soud připomíná, že ve správním řízení tímto nikdo neargumentoval a celá otázka vyvstala až v řízení před soudem, srov. podobně rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2020 č.j. 9 Azs 156/2019-68, bod 25; ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta usnesením ÚS ze dne 22. 6. 2021 sp. zn. IV. ÚS 1721/20).
21. Obstát nemůže odkaz žalobců na rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2020 č.j. 7 Azs 417/2019-60 [kde NSS dospěl k závěru, že stěžovatelka splňovala předpoklady pro ukončení jejího zajištění při současném uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, spočívajícího v uložení povinnosti zdržovat se ve vhodném přijímacím či pobytovém středisku a být ve stanovené době přítomna za účelem provedení pobytové kontroly], a to pro výraznou odlišnost tam nastalé skutkové situace (nadto týkající se stěžovatelky, jež měla být obětí obchodování s lidmi) od nyní posuzovaného případu. Ta je zřejmá již z citace z bodu 32 rozsudku č.j. 7 Azs 417/2019-60: *„Od počátečního zbavení osobní svobody stěžovatelky se totiž nepochybně výrazně změnila její situace. Propukly u ní psychické problémy související zřejmě s umístěním v ZZC Bělá - Jezová, které vedly k významnému zhoršení jejího zdravotního stavu (k tomu viz výše rekapitulaci lékařských zpráv). Ostatně i žalovaný v tomto ohledu připustil, že u stěžovatelky lze konstatovat určitou zranitelnost a křehkost, neboť pobyt v zařízení velmi těžko snáší a má dopad na její psychiku. Neshledal však, že by se ve věci zajištění změnila poměry natolik, aby pominuly důvody zajištění.“* V případě žalobců však podobné potíže zaznamenány ani tvrzeny nebyly.
22. Pokud jde o námitku, že žalovaný nijak nezohlednil zranitelnost žalobců a jejich motiv pro nezákonný vstup a nepřihlédl ke skutečnostem svědčícím v jejich prospěch (důvody opuštění země v důsledku válečného konfliktu, faktická nemožnost opatřit si cestovní doklady), soud uvádí, že zajištění žalobce a) není v rozporu s právními předpisy (viz výše i níže v tomto rozsudku), jakož ani nedošlo k porušení povinnosti zohlednit zájem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Na zákonnost napadeného rozhodnutí pak nemá žádný vliv ani tvrzená faktická nemožnost opatřit si cestovní doklady, jakož ani důvod opuštění země původu [soud připomíná, že žalobce a) byl zajištěn za účelem předání do Rumunska, nikoliv za účelem vyhoštění do země původu]. I kdyby totiž platilo, že žalobce a) skutečně neměl možnost opatřit si nový cestovní doklad a opustil zemi původu z azylově relevantních důvodů, nemělo by to žádný vliv na shora vyslovený závěr, že

podmínky pro jeho zajištění dle § 129 zákona o pobytu cizinců a dle čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení byly naplněny a žalovaný tudíž nepostupoval nezákonně.

K dopadům rozhodnutí na žalobce b)

23. Je nutno odmítnout žalobní námitky, že žalobou napadeným rozhodnutím byl zbaven osobní svobody i žalobce b). Tímto rozhodnutím, jak výslovně vyplývá z jeho výroku, byl totiž zajištěn toliko žalobce a). Na žalobce b) v důsledku zajištění jeho bratrance dopadá pouze § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon také výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu s omezenou svéprávností, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce. Ubytování žalobce b) tedy v žádném případě nebylo nevyhnutelným důsledkem zajištění jeho bratrance a výrazně záviselo na jeho vůli, resp. vůli zákonných zástupců žalobce b). Jeho péče může být zajištěna i jinak než pobytem v zařízení spolu s bratrancem. Je však také na žalobci a), aby on sám zvážil, která z variant bude v souladu s nejlepším zájmem jeho bratrance. Pokud faktické okolnosti vedou k závěru, že pobyt dítěte v zařízení s jeho bratrancem je v jeho nejlepším zájmu, nejedná se o důsledek přímo vyplývající z rozhodnutí o zajištění žalobce a). Rozhodnutím o zajištění žalobce a) tedy nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobce b) (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2011 č.j. 7 As 103/2011-54) – těmito žalobními námitkami proto nelze přisvědčit. Okruh žalobních bodů týkající se toho, že mělo dojít k nezákonné a nepřiměřeně dlouhé detenci žalobce b), je proto zjevně nedůvodný. Stejně tak jsou bezpředmětné obsáhlé úvahy žalobců o mezinárodněprávní úpravě možnosti zajištění (jakož i omezení osobní svobody) dítěte a o tom, zda česká právní úprava je v tomto ohledu v souladu se závazky, jež pro Českou republiku vyplývají z mezinárodního práva.
24. Žalobce b) však měl podle § 27 odst. 2 správního řádu právo účastnit se správního řízení, z něhož žalobou napadené rozhodnutí vzešlo, neboť mohl být tímto rozhodnutím přímo dotčen na svém právu na rodinný život. Právě na právu na rodinný život mohl být žalobce b) žalobou napadeným rozhodnutím zkrácen, v důsledku čehož byl také aktivně legitimován k podání žaloby proti tomuto rozhodnutí [ostatně i v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaného byl žalobce b) zcela správně označen jako účastník řízení], srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2011 č.j. 7 As 103/2011-54.
25. Žalobou napadeným rozhodnutím nedošlo k pochybení spočívajícímu v nezohlednění nejlepšího zájmu dítěte – žalobce b). Danou otázkou se zabýval i žalovaný na str. 10 – 11 svého rozhodnutí, kde podrobně odůvodnil, proč je Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová vhodné pro umístění rodin s dětmi, tedy i žalobce b), který cestuje ve společnosti svého bratrance, žalobce a).
26. Z napadeného rozhodnutí je jednoznačně seznatelné, z jakých důvodů zajištění žalobce a) žalovaný nepovažuje za rozporné s nejlepším zájmem nezletilého žalobce b). Soud se s hodnocením žalovaného plně ztotožňuje a doplňuje následující.
27. Jak plyne ze shora uvedeného, zajištěn byl toliko žalobce a), přičemž v jeho případě nepochybně byly naplněny podmínky pro vážné nebezpečí útěku ve smyslu § 129 odst. 4

zákonu o pobytu cizinců a čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení. Za přijetí argumentace žalobců by fakticky nebylo možno zajistit žádného cizince, u něhož by existovalo vážné nebezpečí útěku, jestliže by takový cizinec představoval doprovod nezletilého dítěte. Takové důsledky však zjevně nejsou v souladu s cílem dublinského systému, jenž má vést ke stanovení jasné a proveditelné metody umožňující rychlé určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a k racionalizaci posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v rámci Evropské unie vyznačující se absencí vnitřních hranic (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2020 č.j. 2 Azs 238/2020-37, bod 17). Žalobci nespecifikovali, z jakých důvodů by bylo v nejlepším zájmu žalobce b) pokračovat v (protiprávní) cestě do Německa [k čemuž by zjevně došlo, pokud by žalobce a) nebyl zajištěn – tím se ostatně žalobci vůbec netajili]. Městský soud v Praze podotýká, že Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová je vybaveno pro pobyt zranitelných osob (viz rozsudky NSS ze dne 13. 11. 2019 č.j. 6 Azs 170/2019-50, publ. pod č. 3982/2020 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 8. 2020 č.j. 4 Azs 461/2019-49, bod 27). Není pochyb o tom, že žalobci b) se zde dostane dostatečně kvalitní péče včetně případné lékařské péče.

28. Zajištění žalobce a), jež zasáhlo i do právní sféry nezletilého žalobce b), nebylo v rozporu s judikaturou ESLP, na niž hojně odkazovali žalobci ve své žalobě. ESLP v minulosti opakovaně shledal porušení článku 3 Úmluvy ve vztahu k zajištění dětí doprovázejících své rodiče (rozsudek ze dne 13. 12. 2011, Kanagaratnam a ostatní proti Belgii, stížnost č. 15297/09; rozsudek ze dne 19. 1. 2010, Muskhadzhiyeva a ostatní proti Belgii, stížnost č. 41442/07; a rozsudek ze dne 19. 1. 2012, Popov proti Francii, stížnost č. 39472/07 a 39474/07) z důvodu společného působení tří faktorů: „nízkého věku dětí, délky zajištění a neuzpůsobeného typu zařízení“ (§ 46 rozsudku A. M. a ostatní proti Francii). Porušení povinností ze strany členských států Rady Evropy se zpravidla dělo ve vztahu k velmi malým dětem. Zajištění dětí však ani tady neporušuje čl. 3 Úmluvy automaticky, jak se snad domnívají žalobci, ale vždy se zřetelem na konkrétní okolnosti případu (srov. k tomu např. rozsudek ze dne 7. 12. 2017, S. F. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 8138/16, §§ 78-83). Např. v případě Muskhadzhiyeva a ostatní proti Belgii bylo stěžovatelům sedm měsíců, tři a půl roku, pět let a sedm let; zadržení byli po dobu jednoho měsíce. ESLP vzal v potaz jejich věk, délku zadržení, skutečnost, že detenční zařízení nebylo vhodné pro děti, a též lékařskou zprávu, že děti měly v důsledku pobytu v detenčním centru závažné psychologické problémy. Právě tyto okolnosti odůvodnily porušení čl. 3 Úmluvy (ibid., § 57-63). Stěžovatelé ve věci Kanagaratnam a ostatní proti Belgii byli naproti tomu podstatně starší: bylo jim třináct, jedenáct a osm let a doba detence činila čtyři měsíce. ESLP zde vzal v potaz vyšší věk dětí, jakož i to, že zde nebyl žádný důkaz o stresu či jiné psychické újmě v zajišťovacím centru. Přesto ESLP dovedl porušení čl. 3 Úmluvy, a to s ohledem na (a) nevhodnost detenčního centra pro děti, (b) děti byly zcela odděleny od otce, který byl zatčen na Srí Lance, (c) jejich matka, která s nimi byla zajištěna v centru, nebyla s to o děti náležitě pečovat, (d) délku detence (ibid., § 64-69).
29. Instruktažní rovněž je, jak ESLP shrnul svou judikaturu proti Francii z roku 2016 – R. M. a další proti Francii (stížnost č. 33201/11, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), A. B. a další proti Francii (stížnost č. 11593/12, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), A. M. a ostatní proti Francii (stížnost č. 24587/12, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), R. K. a další proti Francii (č. 68264/14, rozsudek ze dne 12. 7. 2016) a R. C. a V. C. proti Francii (stížnost č. 76491/14, rozsudek ze dne 12. 7. 2016). V této pětici rozsudků proti Francii řešil ESLP stížnosti dětí mezi čtyřmi měsíci a čtyřmi roky, které byly zajištěny na dobu mezi sedmi a osmnácti dny. ESLP v těchto věcech upozornil na individuální okolnosti každého případu. Jedno zařízení bylo

umístěno hned vedle přistávací dráhy letiště, takže byli stěžovatelé vystaveni vysokému hluku; v jiném zařízení nebyly děti dostatečně odděleny od části zařízení pro dospělé, byly vystaveny celodenním hlasitým hlášením z reproduktorů atd. (viz shrnutí ve věci S. F. a další proti Bulharsku, č. 8138/16, rozsudek ze dne 7. 12. 2017, § 83). Rozsudek ve věci S. F. a další proti Bulharsku se týkal zajištění v době vrcholící evropské migrační krize v roce 2015, šlo o zajištění pěti občanů Iráku, manželů a jejich tří synů, šestnáct let, jedenáct let a jeden a půl roku. ESLP jako porušení čl. 3 Úmluvy dovedl zajištění v detenčním centru ve Vidinu, kde po příjezdu byli stěžovatelé prohledáni a následně zbaveni všech svých osobních věcí včetně plen, dětské lahve a mléka pro jejich roční dítě. Po umístění do cely nedostali žádné jídlo ani pití a nebylo jim dovoleno jít na toaletu. Protože v cele nebyla ani žádná nádoba, museli konat potřebu na podlahu. Podmínky panující v zajišťovacím zařízení byly celkově velmi špatné a nelze je považovat za vyhovující ani pro krátký pobyt pro děti ve věku rok a půl, jedenáct let a šestnáct let (ibid., § 84–90). Podrobné shrnutí judikatury ESLP v těchto věcech viz v rozsudku NSS ze dne 21. 3. 2019 č.j. 10 Azs 316/2018-60, publ. pod č. 3876/2019 Sb. NSS.

30. Skutkové okolnosti, za něž byla francouzská vláda kritizována, zejména nadměrná hlučnost ve venkovních i vnitřních prostorách, se však značně liší od prostředí lesů poblíž CHKO Kokořínsko, obklopujících Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2019 č.j. 9 Azs 167/2018-72). Toto zařízení pak má nesrovnatelně lepší podmínky pro zajištění cizinců a pobyt nezletilých dětí, než jaké panovaly podle shora odkazovaného rozsudku ESLP (stížnost č. 8138/16, rozsudek ze dne 7. 12. 2017) v detenčním centru ve Vidinu.
31. Zařízení Bělá – Jezová je zařízením, jež primárně slouží k zajištění cizinců pro účely správního vyhoštění. S přítomností dětí, resp. rodin s dětmi, v tomto zařízení se nicméně počítá v zákoně o pobytu cizinců, což se odráží v povinnostech brát ohled na různé věkové kategorie při nabídce kulturního, sportovního a dalšího vyžití či při odděleném umístění nezletilých. Z informací o konkrétních podmínkách v tomto zařízení (popsány např. v nálezu ÚS sp. zn. III. ÚS 3289/14) lze vypožorovat snahu o reflexi potřeb dětí (vnitřní dětské centrum, venkovní hřiště, výlet dětí mimo zařízení). Dle názoru NSS i ÚS nelze usuzovat na to, že jsou bez dalšího natolik nevyhovující, že bude pobyt dětí v tomto zařízení vždy představovat špatné zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2020 č.j. 9 Azs 156/2019-68, bod 26). Špatné zacházení pak dle závěru Městského soudu v Praze nepředstavují ani nutné bezpečnostní prvky a dozor úředních osob (bez toho by se fakticky nemohlo jednat o zajištění) či omezená možnost telefonování a přístupu k internetu. Už fakt, že žalobci poukazují na to, že mají, byť omezený, přístup k telefonu či internetu, svědčí o zjevně vysoké úrovni Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, jež je nesrovnatelně vyšší než v případech, o nichž pojednávala shora odkazovaná rozhodnutí ESLP.
32. I judikatura NSS a krajských soudů, na niž žalobci upozornili, se převážně týkala skutkově odlišných situací, totiž rodin s velmi malými dětmi, pro které bylo třeba vytvořit zvláštní podmínky. Pokud pak jde o rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2020 č.j. 2 Azs 230/2019-60, zde se na rozdíl od posuzované věci jednalo o situaci, kdy zajištěn byl i nezletilý stěžovatel b); rozhodnutí policie bylo rušeno z důvodu nedostatečného odůvodnění délky zajištění (ta byla v odkazovaném případě prodloužena z 30 na 56 dnů, v nyní posuzované věci došlo k prodloužení doby zajištění ze 14 na 28 dnů) s tím, že stěžovatel b) je nezletilou osobou, a policie se nezabývala tím, zda je zbavení osobní svobody po danou dobu přiměřené a

v souladu s jeho nejlepším zájmem. V nyní projednávané věci však žalobce b) zajištěn nebyl a žalovaný se dostatečně zabýval tím, zda zajištění žalobce a) je v nejlepším zájmu nezletilého žalobce b); doba, na kterou bylo zajištění žalobce a) prodlouženo, pak byla oproti odkazovanému případu poloviční. Ani rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2021 č.j. 5 Azs 166/2020-54 není pro danou věc případný, neboť v oné věci byl jeden ze zajištěných žalobců v okamžiku vydání rozhodnutí o zajištění nezletilý, což žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nezohlednil, naproti tomu v posuzované věci žalobce b) zajištěn nebyl a žalovaný se dopadem rozhodnutí na žalobce b) a naplněním nejlepšího zájmu dítěte zabýval.

33. Relativně vysoký věk nezletilého žalobce b) blížící se hranici zletilosti, vysoké standardy péče, jichž se mu může dostávat v ZZC Bělá – Jezová, jakož i nikterak nepřiměřená délka zajištění žalobce a) (po vydání napadeného rozhodnutí byla prodloužena ze 14 na 28 dnů) ve svém souhrnu vedou k jednoznačnému závěru, že nedošlo k porušení čl. 3 Úmluvy ani k nerespektování zájmu dítěte vyplývajícího z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Tytéž závěry platí i pro případ, že by za nezletilého byl shledán žalobce a) (nebyl, viz níže), který byl zajištěn právě pro důvodnou pochybnost, že se jedná o nezletilého cizince bez doprovodu, což zákon umožňuje.

K pochybnostem o nezletilosti žalobce a) a způsobu a době trvání jeho zajištění

34. Žalovaný zajistil žalobce v souladu s § 129 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, kde je stanoveno: „*Policie je oprávněna v případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, takového cizince zajistit do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk.*“ Z důvodu trvajících pochybností o nezletilosti žalobce a) a nutnosti pokračování přípravy předání pak žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí v souladu s § 129 odst. 7 téhož zákona přistoupil k prodloužení doby zajištění o 14 dnů.
35. Žalovaný již v rozhodnutí č.j. KRPA-226830-15/ČJ-2021-000022-MIG na str. 4 přiléhavě konstatoval, že žalobce a) nepředložil žádný důkaz o tom, že je osobou nezletilou, a ani z jeho vzhledu a mentální vyspělosti toto nelze bez odborného vyšetření posoudit. Žalovanému proto nezbylo nic jiného, než žalobce a) zajistit a zahájit úkony směřující ke zjištění jeho skutečného věku; pokud se vyšetřením následně prokáže, že se jedná o nezletilou osobu, bude ze zajištění ihned propuštěn a předán OSPOD. Při vyšetření ve Fakultní nemocnici Motol byl na základě RTG snímku levého zápěstí podle somatického nálezu i závěru rentgenologa přijat závěr, že kostní věk žalobce a) odpovídá věku 19 let. V žalobou napadeném rozhodnutí proto byl dle závěru soudu přijat zcela správný závěr (viz str. 3), že nadále existuje pochybnost o věku uváděném žalobcem a), pročež budou nadále prováděny další úkony ke zjištění jeho skutečného věku.
36. Žalovaný žalobce a) dne 1. 9. 2021 zajistil a žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 rozhodl o prodloužení doby zajištění. Městský soud v Praze zdůrazňuje, že o tomto zajištění bylo rozhodnuto zákonem předvídaným způsobem v souladu s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Již s ohledem na vzhled žalobce a) (viz fotografii obsaženou ve správním spise), jenž se skutečně jeví být osobou zletilou, i na výsledky odborného zkoumání RTG levého zápěstí žalobce a) ve Fakultní nemocnici Motol, kde byl přijat závěr o tom, že výsledky vyšetření odpovídají věku 19 let, je zřejmé, že důvodné pochybnosti o tvrzené nezletilosti žalobce a) v době vydání napadeného rozhodnutí přetrvávaly. Soud podotýká, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí neučinil definitivní závěr o tom, že žalobce a) není nezletilým cizincem bez doprovodu, nýbrž

prodloužil dobu jeho zajištění právě z toho důvodu, aby otázka věku žalobce a) byla dále zkoumána a vyjasněna; že tato otázka má být dále zkoumána, ostatně nezpochybnili ani sami žalobci [žalobce a) pak měl možnost se k výsledkům sociálního šetření i zkoumání svého kostního věku vyjádřit]. Postup žalovaného tedy plně odpovídal závěrům žalobci odkazovaného rozsudku NSS ze dne 25. 6. 2020 č.j. 5 Azs 107/2020-46, publ. pod č. 4058/2020 Sb. NSS (bod 34), že zajištění nezletilých cizinců bez doprovodu, u nichž jsou dány důvodné pochybnosti o jejich věku, je třeba vnímat jako jakési předběžné rozhodnutí s cílem zatímne upravit poměry – a to do doby, než dané pochybnosti budou potvrzeny anebo vyvráceny. Jestliže tedy nedojde k odstranění pochybností o tom, zda se jedná o nezletilého cizince bez doprovodu, je třeba jej zajistit postupem podle § 129 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců (srov. též rozsudky NSS ze dne 30. 9. 2020 č.j. 7 Azs 4/2020-59, bod 30, či ze dne 10. 6. 2021 č.j. 1 Azs 1/2021-38, bod 41), popř. přistoupit k prodloužení doby trvání takového zajištění. Z těchto důvodů je bezpředmětná obsáhlá argumentace žalobců (obsažená v žalobě a podpořená jejími přílohami) týkající se metod určování věku, o tvrzené absenci opravného prostředku proti výsledku zkoumání věku cizince a o tom, že se má uplatnit zásada v pochybnostech ve prospěch – žalovaný totiž v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí k žádnému definitivnímu závěru nedospěl a napadeným rozhodnutím pouze „získal čas“ (který však rozhodně nebyl nepřiměřený, viz níže) na další zkoumání otázky zletilosti žalobce a).

37. Nad rámec shora uvedeného lze podotknout, že závěr o tom, že jde přinejmenším o důvodné pochybnosti žalovaného a že žalobce a) lze považovat za osobu zletilou, vyplývá i z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví antropologie Kriminalistického ústavu Praha ze dne 22. 9. 2021. Byť toto odborné vyjádření bylo zpracováno až v době po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, nelze nezmínit, že věk žalobce a) byl v tomto odborném vyjádření určen v rozmezí 19,5 až 22,5 let, tedy jde o cca tři a více let oproti žalobcem a) tvrzenému věku 16 let; odchylka zjištěného kostního věku a žalobcem a) tvrzeného skutečného věku tedy není jen malá, jako tomu bylo kupříkladu v rozsudku NSS ze dne 10. 6. 2021 č.j. 1 Azs 1/2021-36 (viz bod 38). Pokud pak jde o závěr ze sociálního šetření o tom, že chování žalobce a) „odpovídá spíše jedinci v pubertě“, soud konstatuje, že tím není zpochybněna důvodnost pochybností žalovaného o zletilosti žalobce a). Nadto je dané závěry třeba vnímat v kontextu dalších závěrů sociálního pracovníka o žalobci a) (*„Na začátku sociálního pohovoru uvedl, že neumí číst a psát, ale po delší době, když opadla ostražitost klienta, tak na papíře psal například jména sourozenců, jejich věk atd. Klient je komunikativní, aktivní v rozhovoru, přirozený vůdce pro svého bratrance.... Dokázal se orientovat v situaci, ve které se s bratrancem ocitli, pořád dokola opakoval, že nechce být vrácen do Rumunska. Také opakoval, že bez svého bratrance nikam neodejde, že za něj má odpovědnost.“*), které svědčí spíše o vyspělosti žalobce a) a o nevěrohodnosti některých jeho tvrzení („chování v pubertě“ tedy mohlo být s ohledem na shora uvedené i předstíráno). Co se týče fotokopie dokladu předloženého žalobcem a) v době po vydání napadeného rozhodnutí, jímž má být rodný list žalobce a), soud konstatuje, že ani tento dokument předložený žalobcem a) nemůže zvrátit závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí. Jedná se totiž o nekvalitní fotokopii, z níž nelze mnoho vyčíst (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020 č.j. 10 Azs 283/2020-50, bod 12). Navíc lze pochybovat o tom, že daný doklad, i kdyby byl dostatečně čitelný, skutečně představuje rodný list žalobce a); jak totiž plyne z protokolu o podání vysvětlení ze dne 1. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-12/ČJ-2021-000022-MIG (viz str. 2), žalobce a) na dotaz, zda někdy viděl svůj rodný list, odpověděl záporně (*„Nemám žádné dokumenty o mém původu.“*). Věk žalobce a) byl zjišťován nejen

lékařskými metodami, nýbrž i metodami nelékařskými (psychologicko-sociální šetření, resp. pohovor) a žalobce a) měl možnost se ke všem provedeným důkazům vyjádřit, čímž byly plně respektovány i závěry nálezu ÚS ze dne 7. 7. 2021 sp. zn. II. ÚS 482/21.

38. Žalobci namítali, že doba trvání zajištění je nepřiměřená. Z judikatury NSS vyplývá, že ustanovení § 129 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců má přednost před § 129 odst. 6, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (nyní § 129 odst. 7), uvedeného zákona, a tedy policie v rozhodnutí o zajištění, při kterém přetrvávají její pochybnosti o skutečném věku cizince, stanoví dobu zajištění na základě odhadu časové náročnosti zamýšlených (připravovaných) úkonů směřujících k určení věku cizince. Tato délka zajištění by neměla být excesivní, neboť je třeba vycházet z toho, že připravované či probíhající úkony směřující k odstranění pochybností o věku cizince mohou v důsledku vést ke zjištěním opodstatňujícím závěr, že cizinec je skutečně v průběhu zajištění nezletilý (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2020 č.j. 2 Azs 198/2019-81, bod 24).
39. Žalovaný postupoval plně v souladu s východiský shora odkazované judikatury a rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 zajistil žalobce a) nejprve pouze na 14 dní. Poté, co se otázku jeho zletilosti nepodařilo vyjasnit, žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 prodloužil dobu trvání zajištění o dalších pouhých 14 dní [poté již dospěl k závěru, že žalobce a) je zletilý, a proto ho rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-46/ČJ-2021-000022-MIG zajistil již jako dospělého; toto rozhodnutí ze dne 23. 9. 2021 však není předmětem soudního přezkumu v této věci]. Celková doba zajištění na 28 dnů je tak výrazně nižší (méně než třetinová) než v žalobci odkazovaném případě řešeném v rozsudku NSS ze dne 25. 6. 2020 č.j. 5 Azs 107/2020-46, publ. pod č. 4058/2020 Sb. NSS. Žalovaným zvolená doba zajištění tak odpovídala potřebné době zjišťování skutečného věku žalobce a). Lze podotknout, že ani v případě zajištění členů rodin, v nichž se nacházejí nezletilé děti, není zvolená doba zajištění v trvání 30 dnů nikterak neobvyklá (srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2020 č.j. 9 Azs 156/2019-68).
40. Soud v této souvislosti dodává, že žalovaný měl pro úplnost v napadeném rozhodnutí rovněž uvést, jaké úkony (kdy, a případně s jakým výsledkem) provedl za účelem zjištění skutečného věku žalobce, a proč úkony, které zamýšlí provést, dosud nerealizoval (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2020 č.j. 2 Azs 198/2019-81, bod 23). V nyní posuzovaném případě se však ze správního spisu podává, že dne 2. 9. 2021 žalovaný obdržel výsledek vyšetření žalobce a) (a zkoumání jeho věku) z Fakultní nemocnice Motol a dále před vydáním napadeného rozhodnutí obdržel zprávu ze sociálního šetření s žalobci. Protože přetrvávaly důvodné pochybnosti o tom, že žalobce a) je nezletilým cizincem bez doprovodu, jak o sobě tvrdil, žalovaný zcela adekvátně přikročil k prodloužení doby trvání zajištění o 14 dnů a následně bez zbytečného odkladu požádal Kriminalistický ústav Praha o odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví antropologie. Toto odborné vyjádření ze dne 22. 9. 2021 (v době po vydání napadeného rozhodnutí) zcela logicky v souladu s dalšími důkazy vyhodnotil tak, že žalobce a) je osobou zletilou, a přistoupil k jeho zajištění dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021 č.j. KRPA-226830-46/ČJ-2021-000022-MIG.
41. Z okolností věci je proto zřejmé, proč věk žalobce a) v době vydání napadeného rozhodnutí ještě nebyl znám, jaké úkony již byly v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí učiněny za účelem tohoto zjištění a které úkony ještě zbývalo učinit (a proč dosud nebyly provedeny). Napadené rozhodnutí proto v tomto ohledu není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, byť by nepochybně bylo vhodnější,

aby tyto úvahy byly, alespoň stručně, výslovně obsaženy v rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, přičemž Městský soud v Praze v této souvislosti apeluje na žalovaného, nechť tak v budoucnu činí.

K otázce existence systémových nedostatků rumunského azylového systému a rozsahu jejího posuzování

42. Žalobci dále namítali, že žalovaný nezohlednil nedostatky azylového systému v Rumunsku, a to i ve vztahu k nezletilým osobám.
43. NSS se ve svých rozhodnutích mnohokrát vyslovil k míře, v jaké se správní orgán musí zabývat otázkou systémových nedostatků azylového řízení ve státě, do kterého má být cizinec předán. Pro posuzovanou věc jsou důležitá východiska, která předestřel rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 17. 4. 2018 č.j. 4 Azs 73/2017-29, publ. pod č. 3773/2018 Sb. NSS, a ze kterých pak následně vycházel NSS i při posuzování právně a skutkově obdobných věcí (srov. např. rozsudek ze dne 14. 11. 2019 č.j. 1 Azs 226/2019-26 a rozsudek ze dne 28. 11. 2019 č.j. 7 Azs 150/2019-19). Z rozsudku rozšířeného senátu vyplývá, že povinnost správního orgánu zabývat se z úřední povinnosti otázkou případných systémových nedostatků azylového řízení jiného členského státu neznámá, že by správní orgány musely v každém jednotlivém rozhodnutí o zajištění zdůvodňovat, zda ve státě, do kterého má být cizinec předán, k takovým nedostatkům dochází. Rozšířený senát připomněl, že evropský azylový systém je vystaven na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí a dodržuje základní unijní práva. Pokud tedy cizinec systémové nedostatky v řízení o zajištění nenamítal a správní orgán po posouzení této otázky dospěl k závěru, že k nim nedochází a není ani třeba se obávat, že by k nim vzhledem ke konkrétní situaci cizince mohlo dojít, není nutné, aby své úvahy v rozhodnutí o zajištění výslovně uváděl.
44. V nyní posuzovaném případě žalobci před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí systémové nedostatky nenamítali a žalovaný zjevně dospěl k závěru, že k nim nedochází a není ani třeba se obávat, že by k nim v dané věci mohlo dojít, a tudíž nebyl povinen své úvahy v rozhodnutí v tomto směru výslovně uvádět. Již z logiky věci je tudíž zřejmé, že nelze vyhovět námitce žalobců, že se žalovaný dostatečně nezabýval posouzením systémových nedostatků rumunského azylového systému (srov. též rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2020 č.j. 3 Azs 323/2019-32) a že ve správním spise pro posouzení této otázky není dostatek dokumentů.
45. Žalovaný se přesto, nad rámec svých povinností, otázkou existence systémových nedostatků zabýval a na str. 9 – 10 napadeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že z jeho dosavadní činnosti ani z jemu dostupných informací, jako jsou stanoviska UNHCR, případně veřejně přístupná judikatura evropských soudů, resp. vnitrostátních soudů zemí dublinského systému, včetně ČR, nevyplývá, že by Rumunsko mělo v současné době vykazovat systémové nedostatky, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v tomto členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv a svobod. Žalovanému není známa žádná překážka trvalé povahy, která by předání žalobce a) do Rumunska mohla bránit. Žalobce a) žalovanému neuvedl, že by mu v Rumunsku hrozilo nějaké nebezpečí, a ani nebyly shledány důvody znemožňující jeho vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Vycestování žalobce a) je možné, protože státy EU garantují dodržování Úmluvy, a Rumunsko je tedy bezpečnou zemí. Předání nebrání žádný systémový nedostatek.

46. Městský soud v Praze považuje toto odůvodnění napadeného rozhodnutí za srozumitelné, logické, dostatečné a přesvědčivé. V této souvislosti je třeba doplnit, že zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, svěřuje pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a o předání do příslušného státu Ministerstvu vnitra [§ 8 písm. b) a c)], nikoliv žalovanému. Žalovaný má proto v řízení o určení příslušnosti podle dublinského nařízení pouze pomocnou úlohu, a proto nemusí postavit najisto, že předání cizince je skutečně možné. To je úkol ministerstva, které je povinno možnost předání podrobně ověřit (srov. např. rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2019 č.j. 1 Azs 71/2018-24, ze dne 31. 7. 2019 č.j. 6 Azs 59/2019-38, ze dne 17. 10. 2019 č.j. 4 Azs 153/2019-30 nebo ze dne 14. 11. 2019 č.j. 1 Azs 226/2019-26). Podle judikatury NSS je žalovaný povinen zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou mu známy z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému *a priori* vyloučené. Teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné (srov. např. rozsudky NSS ze dne 30. 3. 2017 č.j. 4 Azs 31/2017-54, ze dne 11. 9. 2018 č.j. 4 Azs 141/2018-21 a ze dne 10. 7. 2020 č.j. 5 Azs 307/2019-22). Žalovaný není povinen explicitně se zabývat veškerými hypotetickými scénáři a odhady, jaký bude další osud cizince po zajištění. Rovněž se nelze dožadovat, aby žalovaný výslovně pojednal o veškerých obecných zárukách a podmínkách zajištění, které by členské státy měly uplatňovat podle nové přijímací směrnice (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2020 č.j. 7 Azs 86/2020-20).
47. Žalovaný svým povinností dostál, když srozumitelně, logicky a přesvědčivě zhodnotil otázku případných systémových nedostatků rumunského azylového systému. Ostatně i žalobce a) při podání vysvětlení dne 1. 9. 2021 uvedl, že v Rumunsku neměl žádné problémy, ale nechtěl tam zůstat – směřoval do Německa (výslovně uvedl, že když budou s bratrancem puštěni, budou pokračovat v cestě do Německa). Za této situace nebylo povinností žalovaného obšírně a detailně se zabývat fungováním rumunského azylového systému. Z týchž důvodů soud neprováděl dokazování zprávami mezinárodních organizací týkajícími se azylového systému v Rumunsku, na které žalobci poukazovali v žalobě i v jejích přílohách. Žalobci odkazovaná judikatura se pak povětšinou týkala přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o přemístění cizince do Rumunska, tedy šlo o jinou situaci než v nyní posuzovaném případě, kdy nedošlo k vydání rozhodnutí o přemístění a nebylo tak třeba postavit najisto otázku fungování azylového systému v Rumunsku. Ani žalobci odkazovaný rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2021 č.j. 5 Azs 166/2020-54 není pro danou věc případný, neboť v oné věci byl jeden ze zajištěných žalobců v okamžiku vydání rozhodnutí o zajištění nezletilý, což policie ve svém rozhodnutí vůbec nezohlednila, kdežto v posuzované věci byl žalobce a) zajištěn z důvodu pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu (a následně byla doba jeho zajištění prodloužena), přičemž s takovou okolností zákon o pobytu cizinců v § 129 odst. 5 větě druhé výslovně počítá.
48. Hodnocením podmínek azylového systému v Rumunsku se opakovaně zabýval NSS (viz např. rozsudky ze dne 21. 3. 2018 č.j. 2 Azs 33/2018-20, ze dne 11. 9. 2018 č.j. 4 Azs 141/2018-21, ze dne 28. 5. 2020 č.j. 7 Azs 72/2020-23, ze dne 21. 12. 2020 č.j. 10 Azs 283/2020-50, ze dne 1. 7. 2021 č.j. 7 Azs 91/2021-23 či ze dne 19. 8. 2021 č.j. 8 Azs 11/2021-48; nebo usnesení ze dne 5. 12. 2019 č.j. 1 Azs 256/2019-30, ze dne 22. 1. 2020 č.j. 5 Azs 308/2019-37, ze dne 26. 2. 2020 č.j. 4 Azs 347/2019-56, ze dne 20. 8. 2020 č.j. 4 Azs

135/2020-32, ze dne 4. 3. 2021 č.j. 9 Azs 269/2020-50 a ze dne 21. 7. 2021 č.j. 10 Azs 42/2021-40). Doposud však nerozhodl, že by v Rumunsku existovaly takové nedostatky, které by ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení obecně bránily předání žadatelů o mezinárodní ochranu do této země.

49. Na těchto závěrech nic nemění ani okolnost, že žalobce b) je nezletilý. Jestliže z výše uvedeného vyplývá jednoznačný závěr, že předání žalobce a) není *a priori* vyloučeno, soudu není zřejmá žádná okolnost (a žádnou konkrétní okolnost v tomto ohledu netvrdili ani žalobci), na základě níž by nezletilost žalobce b) (nadto ve stáří blížícím se věku zletilé osoby) měla vést k závěru opačnému. Ostatně ani žalobce b) při podání vysvětlení před žalovaným (viz protokol ze dne 1. 9. 2021 č.j. KRPA-226867-12/ČJ-2021-000022-MIG) netvrdil, že by s ním rumunské úřady zacházely jakkoliv nestandardně (výslovně sdělil, že v Rumunsku neměl žádné problémy).
50. K blíže neodůvodněnému žalobnímu bodu obsaženému na str. 3 žaloby, že s ohledem na omezení tzv. dublinských transferů v kontextu pandemie COVID-19 existují v případě žalobců pochybnosti o tom, zda bude vůbec možné naplnit účel jejich zajištění, tedy jejich předání do Rumunska, soud konstatuje, že žalobci ani nenamítali, že by realizace jejich předání do Rumunska byla v důsledku této pandemie vyloučena. Lze se ztotožnit se závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2021 č.j. 33 A 5/2021-35 (kasační stížnost proti němu byla zamítnuta rozsudkem NSS ze dne 1. 7. 2021 č.j. 7 Azs 91/2021-23), který s odkazem na rozsudek NSS č.j. 10 Azs 256/2015-55 ze dne 6. 5. 2016 konstatoval, že statistické údaje vztahující se k předchozím pokusům o předání cizinců do Rumunska automaticky nedokazují, že transfery nebudou probíhat ani *pro futuro*. Městský soud v Praze doplňuje, že žalobci ani žádné takové statistické údaje soudu nepředložili. Nadto lze podotknout, že podobnou námitkou se zabýval i Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v rozsudku ze dne 24. 2. 2021 č.j. 61 A 1/2021-52 (viz bod 50) a uzavřel, že ani právním zástupcem (totožným jako v nyní posuzované věci) v odkazovaném řízení předložená statistika o úspěšnosti tzv. dublinských transferů cizinců do jiných členských států EU rozhodně neznačí, že by tyto transfery do budoucna neměly probíhat; naopak je zřejmé, že i v době probíhající pandemie v určitém počtu (několika desítkách) případů byla realizována předání cizinců, a to nejen do sousedních zemí, ale i do dalších členských států EU.
51. Nad rámec shora uvedeného soud pro úplnost doplňuje, že ze správního spisu se podává, že dne 15. 9. 2021 Rumunsko přijalo svoji odpovědnost za posouzení žádosti o azyl a zaslalo české straně souhlas s převzetím žalobců.

Závěr a náklady řízení

52. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
53. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli procesně úspěšní, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. října 2021

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně